

pomen za razvoj narodnega šolstva — t. j. za napredek pouka, vzgoje in zaščite otrok v šolski obveznosti (od 4. do 16. leta starosti). Izbira teme je omejena samo z značajem izpita samega in z ničemer drugim.

Za boljše razumevanje vsega poteka nadzorniškega izpita po naših pravilih, naj navedem potek izpita, ki sem ga te dni položil.

Za temo sem si izbral vprašanje, ki ga omenja paragraf 152. zakona o narodnih šolah in to je: **Zaščita in vzgoja šolskih otrok izven šole.** Komisija mi je to temo odobrila z ozirom na veliko važnost tega vprašanja zlasti v sedanjih časih ekonomske krize in njenih posledic tudi na vzgojnem polju, zato tudi, ker se problemom zaščite in vzgoje otrok izven šole posveča premože paznje in še, ker morajo biti v smislu zakona o narodnih šolah in uredbe o opravljanju nadzorniške službe, tudi nadzorniki dobro podkovani v tej stvari. Za pismeno delo se še zahteva, da je veliko najmanj eno do dve tiskovni poli.

Izdelano tezo sem poslal komisiji mesec dni preden sem želel polagati ustni izpit. Ko so delo prečitali in glosirali vsi trije člani komisije t. j. predsednik in oba člana izpraševalca — so me poklicali na ustni izpit, da pred komisijo branim svojo tezo.

Tezo sem branil nad eno uro. Prvo vprašanje, ki mi ga je izpraševalec profesor-pedagoški postavil je bilo: Kaj vas je navelo, da ste izbrali to temo in kakšna je njena svrha. Potem so sledila vprašanja, ki jih je postavljala zdaj eden zdaj drugi: Kaj je cilj vzgoje? Razlika izmed Herbartovega in Dujijevega (John Dewey) shvatanja vzgoje. — Razvoj otroka po Dujiju. — Dečje zaščitne postaje: zbirališča — sprejemališča. — Odprta, poluodprta in zaprta zaščita. — Razlika med dnevnimi zavetišči in zavetišči. — Svetovališča zdravniška in pedagoška. — Sodelovanje zdravnikov in pedagoških. — Pedagoška policija. — Kako zamišljate dečjo aktivnost?

Po odbrani in kratkem odmoru smo prešli na zakonodavstvo in administracijo. Tu so se vstila sledeča vprašanja: Koliko vrst učiteljev je v narodni šoli? — Usposobljenje veroučiteljev in njihova postavitev. — Da li mora učitelj narodne šole poučevati verouk? — Kakšne zavabilje imam z ozirom na njihovo kvalifikacijo? — Ali se lahko postavljajo učitelji z nepopolno kvalifikacijo? — Ali se lahko postavljajo učitelji, ki so končali privatne šole? — Kaj predvideva zakon o narodnih šolah o kaznih? — Kako je sestavljen krajevni šolski odbor v krajih izpod in iznad 30.000 prebivalcev? — Njegovi funkcije in funkcije. — Katere so dolžnosti upravne občine napram šoli? — Kako se vrši izbor zemljišča za šolo? — Kaj o tem predpisuje zakon o narodnih šolah? — Da li so tudi v narodni šoli privatni izpiti? — Kako se opravljajo? — Do katerega leta je otrok šoloobvezen? — Začetek šole v nar. šoli. — Izpisovanje učencev iz osnovne šole. — Kako so razvrščeni nazivi učiteljev in zavabil v uradniškem zakonu? — Kako se odredi rang za one nazive, ki niso razvrščeni v uradniškem zakonu? — Rok za razvrščanje po grupah? — Kako šolski nadzorniki vrši pregled šole? — Pedagoški in kontrolni pregled.

Ko so me obvestili, da je tudi ta del izpita izvršen, so mi rekli, naj bom drugi dan ob 8. uri jutraj v tej in tej narodni šoli, kjer bo treba izvršiti nadzorniški pregled. Šele drugo jutro ob 8. uri mi je predsednik komisije povedal, v kateri razred idemo. Izvršili boste pregled v četrtem razredu, glejte da sebe manifestujete. Naj dela učitelj, da vidite, kako postopa, ampak vi morate dlje časa delati. — Po teh besedah smo vstopili v razred.

Jem letnem poročilu. Krajevni prosvetni odbori vpisujejo svoje delovanje v posebno knjigo, dalje vpisujejo tudi delovanje drugih prosvetnih korporacij in društev, ako so ta izvajala svoje delo ob sodelovanju, ali iniciativi krajevnega prosvetnega odbora. Okrajni prosvetni odbor vpisuje svoje delo na posebni tiskovini, ki jo pošlje po zaključku kolektorskega leta ministrstvu prosvete.

Prav tako se vsako leto ugotavlja stanje in delovanje javnih občinskih knjižnic. To statistiko izdelujejo v okrajnih okrajni prosvetni odbori, v pokrajinskih pokrajinski prosvetni odbori, za vso državo pa ministrstvo prosvete. V ta namen je ministrstvo prosvete založilo posebne tiskovine.

Ministrstvo prosvete pošlje vsako leto znesek po 500 Kč vsem onim prosvetnim odborom, ki so poslali točno in vestno sestavljeno poročilo. Ta znesek je namenjen tajniku prosvetnega odbora za njegov trud na ljudsko izobraževalnem polju. Okrajni knjižnični referenti pa dobivajo nagrado od 100 do 300 Kč za svoj trud. Jasno je, da s tem zneskom ni plačano njihovo delo, a ministrstvo prosvete hoče na ta način izkazati hvaležnost javnim ljudskim delavcem. Vsi navedeni prispevki so nekaka nagrada javnim funkcionarjem ter jih ni treba nikamor zapisovati ali o njih poročati.

Iz državnega prispevka za ljudsko-izobrazbo se črpa tudi honorarji za predavatelje in drugi osebni izdatki. Zato je ministrstvo prosvete točno uredilo tudi vprašanje in sicer: za ljudsko izobraževalno predavanje 30 Kč, za popularno znanstveno predavanje 50 Kč, za učno uro na ljudsko-izobraževalni šoli 7 Kč, na višjih ljudsko-izobraževalnih šolah dobiva predavatelj 15 Kč, na najvišjih ljudskih šolah, kjer poučujejo univerzitetni profesorji in docenti znaša honorar za uro 50 Kč, za pouk v tujih jezikih pa znaša honorar 20 Kč.

Okrajnim in občinskim (mestnim) zdravnikom ne pripada nikaka nagrada za predavanje iz javnega zdravstva, ki so prirejena v njihovem okolišu. (Dalje prih.)

Kaj to pomeni? To pomeni, da mora nadzorniški kandidat dobro poznati učni načrt za vse razrede, da mora imeti dobro dozo prisotnosti duha in učiteljske in nadzorniške spretnosti.

Dvajset minut smo gledali razrednega učitelja, kaj in kako dela, štirideset minut pa sem jaz sam delal z otroci in to prvi dan po velikonočnih počitnicah.

Ko je čas potoke, me je vodil predsednik komisije v upraviteljevo pisarno, da se tu izvršim pregled. Tudi tu naj pokaže nadzorniški kandidat bistrino opažanja in sposobnost, da zna postavljati primerna vprašanja. Ko se izvrši pregled v pisarni pride na vrsto še ogled šolskih prostorov in zemljišča. To nismo storili, ker je pred vrati čakal še drugi kandidat, da pride na vrsto, ura pa je bila že skoro deset.

Ko je tudi drugi kandidat opravil pregled v šoli, smo se zopet našli s komisijo iz oči v oči v predsednikovi pisarni. Sedaj je prišlo na vrsto poročanje o vsem, kar se je v razredu in v šoli videlo. Kaj se je delalo in kako, vse kar je bilo dobro ali slabo, in zakaj? Tu je sedaj že tretji ustni izpit, ki se v glavnem nanaša na tolmačenje in uporabo § 44. zakona o narodnih šolah, ali vsekakor tudi na poznanje raznih drugih načel učnega postopanja, ki jih je morda učitelj uporabljal. Na koncu kandidat še pove komisiji, kakšno oceno bi dal učitelju in jo obrazloži.

Tako torej izgleda nadzorniški izpit na konkretnem primeru. To torej nikakor ni neki izpitni »samo iz šolske zakonodaje in administracije«, pa saj to tudi ne sme biti. Prepričan sem, da so v izpitnih komisijah osebe, ki se zavedajo važnosti nadzorniškega izpita, ki vedo kakšni nadzorniki so nam potrebni, a tudi, kaj morajo ti naši nadzorniki, ki bodo delali v naših šolah, znati in pokazati. Isto tako sem prepričan, da se ne bo niti ena komisija izognila onega dela izpita, kjer se omenja obramba teze, kakor je to v naglici storil naš tovariš Šilih, ampak, da se bodo baš tu spoprijeli komisija in posamezni kandidat, da bo baš tu bojno polje, kjer bodo kandidati zmagovalci ali pa poraženci.

Tak način izpita je mnogo demokratskejši in bolj širokogruden, kot da kandidatu priliko, da pokaže, kako razpolaga s teorijami psihološko-pedagoških ved in kako jih zna uporabljati. Ali naj nadzorniškega kandidata, ki je pri nas namreč že zrel mož, še vedno držimo v okovih nekih klavzurnih nalog in teovijskega izpraševanja po listkih, ki se izvlače? Jaz mislim, da to za nadzornika res ni potrebno.

Sam izraz šolski nadzornik bi se mogel izpremeniti v izraz šolski svetovalec šole z novim šolskim zakonom, ali pa z delno izmenjavo sedanjega šolskega zakona. Toda naziv sam ne bo izpremenil človeka ki ga nosi. Mi, ki poznamo sedanje šolske nadzornike, vemo, da so med njimi tudi pravi šolski svetovalci. To so vsi oni, ki so se z ljubeznivo lotili tega svetega poklica, ki se niso zanežarili, ampak se izpopolnjujejo z zasledovanjem sodobnega razvoja pedagoških ved in z opazovanjem stanja našega šolstva na terezu z željo, da pomagajo terenskim delavcem — učiteljem do čim boljših uspehov za razvoj naše narodne šole in našega narodnega podmladka. Imamo, hvala Bogu, tudi že sedaj šolske svetovalce in kjer oni delujejo, tam je kakor o kresu: plamen, ki sije daleč okrog in ki naznanja boljšo bodočnost. Vse je evolucija.

Mi Slovenci smo nad tisoč let z nezaupanjem gledali na vse, kar so nam naši tlačitelji nudili ali usiljevali. Ta lastnost se je podedovala od pokoljenja do pokoljenja in preblizu smo še od prošlosti, da bi je tudi naši otroci ne podedovali od nas. V nezaupanju smo kritikovali in tega smo se tako temeljito naučili, da še danes prvo iznesemo negativno stran in to večkrat tako hudo, da od tega pozitivne niti ne vidimo. Isto je tudi sedaj s pravili o nadzorniškem izpitu. Od 1929. leta, ko je izšel zakon o narodnih šolah pa do 1935. leta, ko je izšel ta pravilnik, ni nihče pisal o beležjskem pravilniku in o raznih tujih mišljenjih. Sedaj šele, ko smo dobili naš pravilnik, se je oglasila zopet ona podedovana specialno slovenska lastnost. Ali kakor sem že na drugem mestu napisal, ponavljam še enkrat: **Ne črke na papirju, ampak človek je in mora biti garancija za dober potek in uspeh dela.** Državna komisija za nadzorniški izpit sestavljena od dobrih pedagogov, ki se zavedajo važnosti naloge, ki jim je poverjena, je najboljša garancija, da bomo dobili dobre nadzornike. Šolskega nadzornika pa, ki bo vdan svojemu svetonu poklicu in ki bo pri izvrševanju svoje službe imel pred očmi važno ali naporno delo terenskega delavca — učitelja za boljšo bodočnost narodnega podmladka in narodne šole, bodo vsi imeli za tovariša — svetovalca.

To je bil namen i pravilnika i uredbe o vršenju nadzorniške službe z vsemi njihovimi nedostatki, ki so takšni, da so vsakemu jasni, kdor jih hoče razumeti, in nič drugega. Anton Skala.

KLOBUKE

zadnje novosti za pomlad, v finih barvah in elegantnih oblikah, samo dobre kakovosti ter razne sportne čepice nudi v lepi izbiri

MIRKO BOGATAJ

trgovina klobukov in čepic
LJUBLJANA, Stari trg 14

Cene zmerne. — Sprejemajo se popravila.

Ali ste že član

Učiteljske tiskarne?

Splošne vesti

DRUGI DELNI RISARSKI TEČAJ ZA STROKOVNO IZOBRAZBO UCITELJEV NA STROKOVNIH NADALJEVALNIH ŠOLAH.

Kraljevska banska uprava objavlja naslednji razglas:

Na tehniški srednji šoli v Ljubljani se priredi drugi delni risarski tečaj za učitelje na strokovnih nadaljevalnih šolah.

Ta risarski tečaj se bo vršil od 1. julija do inkl. 24. avgusta 1935.

Število udeležencev za ta tečaj je omejeno na kvečjemu 29 ter se sprejmejo v tečaj izključno samo kandidati, ki so posečali in dovršili I. delni risarski tečaj v šolskem letu 1933/34.

Prijave se morajo izvršiti najkasneje do 10. junija t. l. in nasloviti na VIII. oddelek kraljevske banske uprave v Ljubljani. Eventualna potrebna dovoljenja za poset tečaja od svoje predpostavljene oblasti si morajo sami preskrbeti.

— Na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru prične novo šolsko leto dne 16. septembra t. l. Šola je dvoletna ter ima internat za 60 gojencev in 58 ha veliko posestvo z vsemi kmetijskimi panogami in potrebnimi gospodarskimi objekti. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Kmečki sinovi, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma, imajo pri sprejemu prednost. Sprejme se tudi nekaj eksternistov, ki stanujejo izven zavoda. Mesečna vzdrževalnina se določi po premoženjskih razmerah prosilcev ter znaša od 25 do največ 300 Din. — Prošnje za sprejem (kolek 5 Din) je poslati ravnateljstvu najkasneje do 15. julija t. l. ter priložiti: krstni list; domovnico; odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo; spričevalo o nravnosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kaake druge šole; obvezno izjavo staršev, odnosno varuha, da bodo krili stroške šolanja. Pridni sinovi manj premožnih posestnikov, ki reflektirajo na znižanje mesečne vzdrževalnine in žele banovinsko stipendijo ali stipendijo sreskega kmetijskega odbora, morajo priložiti tudi premoženjski izkaz z uradno navedbo višine zemljiškega davka ter gospodarskega stanja staršev, odnosno varuha. Taki prosilci naj zaprosijo istočasno za odgovarja-

Osebnne zadeve

—i Napredovali so učitelji(-ce) v VIII. skupino: Kiferle Danica iz Brusnic; Mohorko Ciril iz Studencev; Hari Marija iz Stanjevcv; Avsec Nada iz Vidma; v VI. skupino: Puclj Alojzij iz Vučje vasi; v V. skupino: Erker Franc iz Stopič.

Učiteljski pravnik

—š Vprašanje P. M. v M.:

1. Zadnja povišica se mi je nakazala z dekretom od 17. IX. 1931.

2. Uverjenje sem prejela od ministrstva prosvete datirano 20. IX. 1932.

3. Z dekretom od 5. I. 1933. sem bila pomaknjena iz VIII. v VII. položajno skupino.

Prosim, da se mi v »Učit. tov.« v rubriki »Učiteljski pravnik« pojasni, kdaj lahko zaprosim za povišico in kdaj za napredovanje v VI. skupino.

Odgovor: Za nadaljnje napredovanje pride v poštev le ukaz z dne 5. I. 1933. Za periodski povisek se prijavite 5. I. 1936. in takrat vložite tudi prošnjo za VI. skupino. — Poglavlje XIV., str. 78—84, »Ročni katalog«. V. G.

—š Vprašanje: J. V. v Sv. A. v Slov. gor. Moj mož je imel mesečno brutto dohodkov Din 2406 — kot pokojnino. Jaz imam mesečnih pokojninskih prejemkov Din 2304 — s polno službeno dobo. Drag. doklade prejemam vsled uredbe istih znižane za 75%. Prosim za pojasnilo, ali imam po smrti mojega moža, t. j. od I. IV. t. l. pravico na celo draginjsko doklado ali ne, ali moram za isto vložiti posebno prošnjo, odnosno ali moram poslati novo prijavo za draginjske doklade. Kam in kako?

Odgovor: Po smrti Vašega soproga imate pravico do polne draginjske doklade. Pošljite dravski finančni direkiji vlogo (odnosno novo prijavo) s prepisom mrtvaškega lista pok. soproga in v njej prosite, naj se Vam nakaže od I. IV. 1935. polna osebna draginjska doklada.

—š Vprašanje: P. J. v M.

I. I., upokojena drž. uradnica II/3 skupine, je na osnovi izprememb o drag. dokladah drž. upokojenecv z dne 11. aprila 1934. št. 14.310/I izgubila celo drag. doklado, ker ima njen mož, priv. uradnik, nad 2.500 Din mesečne plače.

Ko je imenovana predložila železniško legitimacijo v podaljšanje, so ji želez. legitimacijo kratkoma odvzeli. češ, da nima pravice do voznih olajšav, ker ne prejema draginjskih doklad.

Torej, tako rekoč z ergo potozo so se upokojenki zadala 2 udarca: izguba drag. doklad in izguba žel. legitimacije.

Če se v vseh primerih tako postopa, tedaj bo treba izposlovati, da se zgoraj citirani odredbi doda znašnilo v prid upokojenecv. Kaj pravite k temu?

Odgovor: Ker je imenovana oseba upokojena, ima pravico kot taka do voznih olajšav, zato naj napravi vlogo in zaprosi, da se ji železniška legitimacija vrne s predpisanim podaljšanjem. — Ni nam znano, da bi bila

jočo stipendijo pri svojem sreskem kmetijskem odboru. — Podrobnejša pojasnila daje na željo ravnateljstvo.

— Na Dr. Krekovi mečansko-gospodinj-ski šoli v Šiški, Ljubljana VII., bo za učiteljice in absolventinje srednjih šol poseben kmetijsko-gospodinj-ski in kuharski tečaj s konserviranjem od 3. do 31. julija t. l. — Ob enem se bo vršil tudi poseben tečaj za vrtnarstvo in cvetličarstvo, za šivanje s prikojevanjem, Priglasiti se je do 30. jun. 1935.

— Šolske odbore Pomladka Rdečega križa opozarja podpisana sekcija, da je treba predložiti po pravilniku običajno letno poročilo o delovanju PRK na šoli ob zaključku šolskega leta. Tiskovino prejmejo odbori pravočasno. Članarino pa je treba plačati po zakonu in pravilih do 30. aprila vsakega leta. Nakazuje se samo banovinskemu odboru, in sicer 50%, za Glasnik pa posebej na isti naslov. Sekcija PRK v Ljubljani.

— Naznanilo in poziv. Načelstvo Učiteljskega doma v Ljubljani obvešča učitelje-starše, ki študirajo svoje sinove v Ljubljani, da bo s 1. septembrom 1935. otvorilo v svojem domu penzionat. Vanj bo sprejemalo po tehtnem preudarku samo dijake. Uprava bo skrbela za strogo nadzorstvo in pomoč pri učenju. Načelstvo vabi ponovno vse one učitelje-starše, ki še niso priglasili svojih sinov, da to store do 31. maja t. l. Po tem terminu bo načelstvo inseriralo sprejem gojencev v dnevnikih. Vsi priglasenci prejmejo v kratkem podoben prospekt. Pojasnila daje načelstvo Učit. doma v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

— Ena Kodak kamera, ki stane samo Din 75! — Končno je prišel čas, ko si lahko vsakdo nabavi fotografsko kamero. Tudi Vi si sedaj lahko privoščite to veselje, ki ga uživajo vsi oni, ki že fotografirajo. Kodak Baby-Brownie kamera je tako enostavna, da lahko tudi otrok snema z njo posrečene slike. Zahtevajte od najbližjega foto-trgovca, da Vam pokaže Kodak Baby-Brownie kamero! Format slike je zelo lep, velikost je 4x6,5 cm. Uporabljajte vedno Kodak ali Pathe filme, s katerimi boste dosegli dobre posnetke. Važna in vesela vest za vse je izvedeno znižanje cen foto-filmskega materiala.

izšla kakšna uredba, ki bi predvidevala tak postopek, zato smatramo, da se je zgodilo to pomotoma.

Naša gospodarska organizacija

VSEM TOVARIŠICAM V KRŠKEM SREZU

Kot Vam je znano, cenjene tovarišice, je delo naše edine ženske stanovske zadruge »Doma učiteljice« v polnem teku. Iz članka v predzadnjem »Tovarišu« z dne 1. maja t. l. pa ste zamogle razbrati nje nadaljnji program. Hkrati je »Dom učiteljice« razposlal okrožnice na vsa sreska društva, da se o njih razpravljajo.

Ker pa naš srez ne bo imel v maju več zborovanja, Vas tem potom prosim, da se javijo vse članice »Doma učiteljice« iz krškega sreza in mi sporoče svoja imena. Prosim tudi eventualnih predlogov glede kakega sestanka, odnosno vprašanj ali novih misli glede zadruge same.

Hkrati pa se obračam tudi na vse one tovarišice našega sreza, ik še niso včlanjene v tej zadrugi, da bi se nam pridružile. Že naša stanovska zaveza nam kliče in nalaga nalogo skupnega dela za izboljšanje ženinoga položaja pa bodisi v gospodarskem, političnem ali ostalem življenju.

Vse one, ki se za stvar zanimajo, kakor tudi že včlanjene tovarišice prosim, da čimpreje sporoče svoje naslove glede pojasnil, vprašanj in predlogov na

Zlato Jurkovo,

tč. poverjenico »Doma učit.«
za srez Krško-Leskovce-Krško.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Tekom aprila meseca je prejel UD v Mariboru naslednja darila: Učit. društvo za Dolenjelen-davski srez za »Majstrov kamen« naknadno še Din 130.— (skupaj Din 625.—). Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Mariboru Din 500.—. Učit. društvo za srez Ptuj v počastitev spomina dolgoletne društvene blagajničarke, umrle Luknar Marijane, šolske upr. v Ptuj Din 200.—. Sresko učiteljsko društvo Sv. Lenart v Slov. goricah poklanja namestu venca pok. tov. A. Vogrincu, biv. šol. upr. pri Sv. Antonu v Slov. gor. Din 150.—. — Vsem darovalcem izrekamo najtoplejšo zahvalo!

Učiteljska fiskarna

—t Učiteljska tiskarna, r. z. o. z. v Ljubljani, je imela dne 3. maja t. l. svoj XXXII. redni občni zbor ob navzočnosti 37 zadružnikov. Občni zbor je otvoril preds. E. Gangl, ki se je — po običajnih formalnostih — uvodoma spominjal v izbranih besedah mučeniške smrti viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja. Navzoči so ga stoje poslušali in zaklicali spominu blagopokojnika trikratni »Slava«

Poročila upravnega sveta o zadružnem poslovanju, o računskem zaključku za l. 1934. in nadzorstva o poslovanju upravnega sveta so bila po živahnem razpravljanju soglasno odobrena in sprejeta. Prav tako je občni zbor soglasno odobrila predlog upravnega sveta, naj se ves čisti dobiček pripiše rezervnemu za-

kladu, ki je po tem zaključku narasel na Din 1.657.783,18.

V zmislu združnih pravil je letos odpadla po zrebanju tretjina članov iz upravnega sveta in iz nadzorstva. Po soglasno sprejetem predlogu, naj se voli z vzklikom, so bili vsi izzrebanji člani znova soglasno izvoljeni v upravni svet in v nadzorstvo za dobo 3 let.

Iz podanih poročil je razvidno, da je zadržana končala poslovno leto 1934. z boljšim uspehom kot prejšnja leta. Uspeh pa bi bil mnogo boljši, če bi zadržana imela več članov in s tem tudi več lastnih sredstev.

V teku leta 1934. so pristopili 23 novi združniki, izstopil pa ni nobeden. Zadržana je imela ob koncu 1934. leta 213 združnikov z 263 deleži. V letu 1934. sta pristopila tudi 32 združnika, ki pa še nista popolnoma plačala deležev.

Občni zbor je bil zaključen s soglasno željo vseh navzočih, naj bi bil vsak učitelj član zadržane v svojo in korist zadržane, ki je največja učiteljska gospodarska ustanova.

—t Učiteljska gospodarska poslovalnica je v likvidaciji, zato se naj vsa naročila pošiljajo direktno Učit. tiskarni.

—t S prednaročbo je pri nas velik križ. Na prvi poziv, naj šole naroče vzorce tiskovin za šolske hranilnice (cena Din 24—), se je odzvala le ena šola, in če bo tako na drugi in tretji poziv, bo zadeva zaspala. Niti vzorcev tiskovin ni možno založiti!

Mladinska matica

—mm Šest letnik »Našega roda« je zaključen. Zadnja številka je bila razposlana že preteklo soboto. Kdor zadnje številke ni dobil, je znamenje, da je ni plačal. Opozorjamo cenj, poverjenike, da odpošljemo le toliko garnitur knjig, kolikor bo plačanih celotnih letnikov »Našega roda«. Za knjige se doplača le še 2.50 Din.

Ekspedicija knjig se začne okoli 10. junija. Vplačila zadnjega obroka naj se pošljejo do 5. junija. Kdor ni naročil vseh števil »Našega roda«, jih lahko še naknadno naroči. Le na ta način pride lahko do knjig.

Letošnje knižice:

1. Kresnice VIII., ki bodo letos mladinska reportaža najrazličnejših zanimivosti iz prirode, fizike, tehnike itd.
2. Bambič-Ribičič: Kralj Honolulu. To bo poseben posladek za naše najmlajše.
3. Bevk: Pastirci. Ena naših najlepših mladinskih povesti z 18. celostranskimi ilustracijami Nikolaja Pirnata.
4. Dr. R. Andrejka: Po lepi Sloveniji. Vodič po naši lepi zemlji.

Vse 4 knjige izidejo z dvobarvnimi naslovnimi risbami. Za Kresnice je izdelal risbo Ljubivoj Ravnihar, za slikanico Milko Bambič, za »Pastirci« Nikolaj Pirnat in za knjigo »Po lepi Sloveniji« Janez Trpin.

Vse knjige so bogato ilustrirane. Tiskane so na finejšem papirju kot prejšnja leta. Slikanica pa je v 4 barvnem tisku.

POZOR!

Do 5. junija pošlje vsak naročnik »Našega roda« še 2.50 Din za knjige. Dne 10. junija se začne ekspedicija. Ker se vrši ekspedicija za več šol skupaj, ovira vsak zamudnik tudi razpošiljanje knjig na šole, ki so naročnino poravnale. V interesu vseh je, da se vsi poverjeniki točno držijo določenega roka.

Šolski radio

—m XXXI. teden. V torek 28. maja bo izvajala narodna šola iz Most spevoigro »Kresniček« pod vodstvom gđe. Jelene Wrischer. V petek 31. maja bo predaval g. prof. Fran Grafenauer: »Najvažnejši dogodki po svetu po 1. aprilu.«

—r V kmetijskem radiu bo ob 7.30 v nedeljo 28. maja predaval g. inž. Bogdan Pahor: »O dobrih in slabih lastnostih naših kulturnih tal.«

Stanovska organizacija JUU

iz društev: Vabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL bo zborovalo dne 8. junija 1935. ob pol 9. uri v telovadnici narodne šole na Grabnu v Ljubljani. Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V KOČEVJU bo zborovalo v soboto, 8. junija 1935. leta ob 8. uri v narodni šoli v Dobropoljah. Dnevni red je sledeči: 1. Stanovske zadeve. 2. Zborovanje odsekov. 3. Poročila odsekov. 4. Volitve skupščinskih delegatov. 5. Predlogi za banovinsko skupščino. 6. Slučajnosti. — Tovariši(-ce), ki reflektirajo na skupno kosilo (cena 10 Din), naj se prijavijo vsaj 2 dni prej šol. upravitelju tov. Staniču v Dobropoljah. — Vsi člani in članice so vabljeni, da se polnoštevilno udeležijo zadnjega zborovanja v tem šolskem letu in da poravnajo še zaostalo članarino. — Odbor.

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

V Belgiji je nameravala vlada znižati učiteljske plače za 10%. Učiteljske organizacije so nastopile v obrambo učiteljskih pravic z vso odločnostjo v tisku in na javnih shodih. 20. januarja so priredili v Bruslu spreved, v katerem je manifestiralo 40.000 ljudi. Bili so učitelji, uradniki in glavni zastopniki delavstva. V parlamentu so bili pravi boji za učiteljske plače. V belgijskem parlamentu je namreč 45% socialistov, 45% klerikalov in 10% liberalov, ki so si v marsičem v lasch. Klerikali in liberali so bili za znižanje plač, ali v kljub temu je morala vlada odstopiti od prvotnega načrta in pripravila 5% znižanje plač.

* V Uruguaju je izšel zakon o otrocih, ki bo skrbel zanje v moralnem, intelektualnem, telesnem in socialnem pogledu. Zakon morajo izpolnjevati starši, učitelji in državni uradi. Uruguaj ima najlepše šolstvo izmed vseh ameriških republik.

* V Sain-Andrews (Škotska) pripravljajo angleška sekcija Mednarodne lige za moderno vzgojo svoj kongres od 13. do 23. avgusta t. l. Kongres je namenjen socialni vzgoji in temi, kako naj otrok najbolje preživi počitnice.

* V Avstriji so izpustili iz koncentracijskega tabora šol. reformatorja Glöckla. 60 let mu je in je bolan. Vsi pedagogi sveta in vse organizacije včlanjene v FIAL so delale na to, da se osvobodijo. Poljski delegat je na

— V SOBOTO 25. MAJA BO V ORMOŽU VELIKO SKUPNO ZBOROVANJE ŠTIRIH UCITELJSKIH DRUŠTEV IZ SREZOV DOLNJA LENDAVALA, MURSKA SOBOTA, ČAKOVEC IN PRELOG.

Od 9. do 10. ure bodo v zmislu svojih sklepov zborovala nekatera društva sama zase, ob 10. uri pa prične skupno zborovanje s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev.

2. Predavanje tov. Gumilarja o zgodovinskih, jezikovnih in kulturnih vezeh Prekmurja in Medimurja.

3. V zvezi s skupnimi narodnoobrambnimi vprašanji govori tovariš Hitrec in tovariš Peternel.

4. Predlogi.

5. Slučajnosti.

Tovariški društvi iz Medimurja zagotavljata veliko udeležbo svojega članstva, pozivamo, da se tudi članstvo obeh prekmurskih sreskih društev zborovanja v Ormožu polnoštevilno udeležijo.

Odbora.

praškem kongresu stavljal poseben predlog v obrambo slavnega dunajskega pedagoga.

* V Egiptu si že dolgo prizadevajo, da bi izpopolnili svoje šolstvo. Vkljub veliki krizi je bilo v minulem letu postavljenih 530 novih, moderno zgrajenih šol.

* V Franciji preživlja učiteljstvo težke čase. Prosvetni minister Malarme zastčuje učitelje z ogleduhi in policijskimi agenti. Prosvetni minister je zahteval od vojnega ministra poročilo, kako so se učitelji obnašali v vojski. Nepopoljne ocene se zapišejo v letno učiteljsko spričevalo. Ta akcija prosvetnega ministra je nalezela pri učiteljih vseh kategorij na velik odpor. Z učiteljstvom soglašajo tudi delavstvo. Za časa ministrovega bivanja v Alžiru so priredili doma velike demonstracije.

* V Kolumbiji je vlada napravila na Bogotski univerzi pedagoški študio, ki ima 5 sekcij: fizikalno-kemijsko, biološko, matematično telovadno, sportno in pedagoško. Studio vodi Nieto Caballero, prosvetni minister in slavni ameriški pedagog.

Novosti na knjižnem trgu

—k Govorne motnje s posebnim ozirom na jecanje (80 strani), napisal in izdal v samozaložbi Vilko Mazi, strokovni učitelj v gluho-nemnici. Tudi na naših šolah je mnogo otrok s pomanjkljivim govorom. V drugih kulturnih državah imajo za take otroke posebne zavode, ali vsaj posebne razrede. Pri nas tega najbrž še dolgo ne bomo dosegli. Potrebno je torej, da se seznanimo s sleherni tovariš in tovarišica vsaj s temeljnimi pojmi o govornih motnjah in njihovo profilakso za kar bi moralo prav za prav skrbeti že učiteljše, ki pa tega žal še nima v svojem učenem načrtu. Skoro vse govorne motnje prinese otrok že z doma, v šoli pa se utegnejo še usodno razrasti, ako ne vemo ravnati s takimi otroki. Skrajna je to zlo še dosti lahko zatreti, ali vsaj omejiti, dočim je kasneje boj zelo težak, dostikrat celo brezuspešen. Baš zato je skrb za profilakso izredno važna. Tu vam bo nudila izvrstno pomoč Mazijeva knjiga, ki je pisana brez vseh učenih pretenzij in nas v prijetno kramljavači besedi spremlja tudi preko najtežjih poglavij logopedije. Posebno vrednost pa ji daje dejstvo, da je avtor zajemal največ iz lastnih izkustev. Vsebinsko poživljajo mnogi praktični primeri in tudi par shematičnih skic. Posebno važno je poglavje o ravnanju z logopatičnim

otrokom v šoli, kakor tudi diferencialna razpredelnica glavnih govornih motenj na koncu knjige. Knjiga je izšla v zelo omejeni nakladi in stane v prednaročbi do 20. junija s poštnino vred 23 Din. Naroča se pri avtorju, Ljubljana, Poljanska cesta 5. Učiteljstvo ima pri naročilu še posebne ugodnosti, ki so bile javljene šolskim upraviteljem po avtorjevi okrožnici.

—k Leseni križi, spisal Roland Dorgeles, prevedla Ivanka Klemenčič. — Ljudske knjižnice 58. zvezek. Izdala Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. 1935. Cena vezanemu izvodu Din 45—, broširanemu pa Din 35—. Naročniki Ljudske knjižnice plačujejo mesečno Din 12— in prejmejo letno štiri v platno vezane knjige.

Leseni križi so prejel 1919. literarno nagrado »Prix Femina«. — To je knjiga vojne resničnosti in spominov na bivše bojevnike, knjiga razodetja za generacije, ki se znova navdušujejo za vojno.

—k S. M. Felicita Kalinšek, Slovenska kuharica. Osmo, izpopolnjena in pomnožena izdaja. Str. 728, 34 barvnih tabel, mnogo ilustracij v besedilu, vezava v celo platno. Založila in izdala Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, 1935. Cena Din 160—.

Po dolgoletnih izkušnjah in preizkušanjih je S. M. Felicita Kalinšek svojo veliko kuharico vnovič spopolnila in predelala. Ta izdaja je sedaj osma, kar pomeni za slovenske razmere več kakor še tako gostobesedna reklama. Odlična in priznana avtorica je strnila vsa stara in najnovejša dognanja kuhinjske umetnosti. Snov je obdelala nad vse pregledno, izbira receptov in navodil je silno bogata. Lahko rečemo, da je to najpopolnejše delo te vrste, kar jih Slovenci imamo. Več kakor vse drugo pa pove dejstvo, da se je sedmi natisk te knjige prodal v 12.000 izvodih in da je knjiga šla doslej že v nad 100.000 izvodih med slovenske gospodinje. Tudi v naših gospodinjstvih nadaljevalnih šolah, kjer se poučuje kuhanje, je ta knjiga prav dobro znana. V novi spopolnjeni izdaji bo gotovo našla prav v teh šolah na razveseljiv sprejem. Služi lahko tudi kot priročna knjiga onim učiteljem, ki poučujejo gospodinjstvo v višji narodni šoli. Osmo izdaja te knjige pričča, da je knjiga dobra in potrebna.

—k Panait Istrati: »Nerančula«. Izdala Delavska založba v Ljubljani. — Poslovenil Mirko Avsenak. — Strani 140. Cena vezanemu izvodu 40 Din, broširano pa 26 Din. — Imenovana knjiga je izšla kot 3 zvezek Kerkove knjižnice za leto 1934. — Knjiga se dobi tudi v Knjižarni Učiteljske tiskarne.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovanju in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5—

ZA ŠOLSKE IZLETE, BLED - VINTGAR

Priporoča se restavracija »Potočnik« ob cesti Bled - Vintgar, ter poti na »Blejski grad«. Ob vsakem času topla in mrzla jedila in brezalkoholne pijače. Znatno znižane cene. Za večje skupine, cene prehrani in eventualna prenočišča po dogovoru. — Za čim večja naročila in obiske se najvljudneje priporoča

Franc Anderle, Bled I.

FR. P. ZAJEC
Izpravljanje optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplovere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Za poletje

1935

PLATNO

PLATNO

PLATNO

PLATNO

PLATNO

PLATNO

V KRASNI IZBERI!

A. & E. SKABERNÈ

LJUBLJANA, MESTNI TRG 10

UMETNIŠKI ZAVOD ZA LITOGRAFIJO

ČEMAŽAR JOSIP
LJUBLJANA, IGRIŠKA ULICA 6

izvršuje vsa
litografska dela
v najokusnejši
izdelavi

KDOR OGLASUJE
TA NAPREDUJE!

ZNIŽANE CENE

dvokoles, otroških, igračnih, invalidskih vozičkov, prevoznih tricikljev, motorjev, šivalnih strojev. Ceniki franko. »TRIBUNA« F. BATJEL, tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska 4

Pomladanski plašči,
kostumi, kompleji,
obleke in bluze
samo zadnje novosti
v največji izbiri pri

ELITE
Prešernova ulica št. 7 - 9
Ljubljana

Novo!

Slike z Jadrana

velikost 42x52 cm. Slike so v bakrotisku (po fotografijah), katerim je priložen kratek popis

1. Baška na otoku Krku
2. Mesto Rab na otoku Krku
3. Slapovi Krke pri Skradinu
4. Sibenik
5. Pogled na Trogir z otoka Čiova
6. Pogled na Split
7. Dubrovnik
8. Pogled na Kotorski zaliv z Lovčena

Cena serije 8 slik nalepljena na lepenki s platnenim robom Din 80— nenalepljena Din 30—. Posamezne slike se ne prodajajo! Za cenj. naročila se priporočata

Knjižarni »Učiteljske tiskarne«
v Ljubljani in podružnica v Mariboru